

ЖУРНАЛ КВЕСТІОНУЄ ДОКАЗИ ПРОТИ І ДЕМ'ЯНЮКА

Філадельфія (О. Т.). — Вашингтонський журнал „Інсайт“ у довший статті про Івана Дем'янюка п. н. „Другий чоловік у скляній будівлі“ пера Майлса Каннінгема з 10-го листопада ц. р. зясує як дійшло до акту звинувачення підсудного та в чому його оскаржують, а в другій частині статті вказує на недомогання цього акту, а саме: ідентифікаційну карту пропонує до інфільтрації КГБ в американську судову систему — стверджує президент фонду Едвард В. Нішін, зять Дем'янюка.

Суд має проблему теж з висотою підсудного. Ідентифікаційна карта, подана його висотою на 5'8", а Дем'янюк має 6'1". Ту карту сюди доставили на судові доведення в Клівленді.

У щоденнику „Вашингтон Пост“ Патрик Бюкенен писав: „До сьогоднішньої відмовилися доручити ори-

гінальну карту Ізраїлеві. Чому? Коли карта є обманом КГБ, то цей факт розгортає на куски 7-річну справу Дем'янюка і зверне увагу преси на тих, що фальшивували карту, як також і на тих, які нею послуговувалися“.

Мері-Енн Ріккен в імені коаліції за конституційну справедливість і безпеку, організації, що веде кампанію проти метод ОСІ, у зв'язку з картою заявляє: „Це обурливий аспект справи. Ми судимо тих людей за технічні помилки в еміграційних документах. Суд не має відтиснути пальців, ні зубних рекордів для підтвердження ідентифікації“.

Існує рапорт, що Іван Грозний „2-го серпня 1943 року, був убитий в часі революції в Трелбіні. Це саме підтверджує, з описом його білства, Авраам Гольдфарб у 1960 році.

Речник ерусалимського Яд Вашем гололохот меморіал каже, що „згідно з нашими документами Івана Грозного тоді не було в Трелбіні, його перевезли до табору в Собібор“.

Канінгем кінчає статтю завагою що І. Дем'янюк мав депортувати до СРСР але попередила це видача Ізраїля. На випадок засуду, Дем'янюкові грозить до смертної тюрми, або екзе-

На Союзівці відбулася успішна виставка „Українекс“ 86

Похитівка з нагоди З'їзду Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків.

Союзівка. — Тут на оселі УНСОЮЗ відбулася в дні 1-2-го листопада ур. виставка філателії та при цьому З'їзду Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків.

У виставці перше місце і нагороду президента здобув д-р Володимир Кліш за свою збірку конвертів з української філателії, яку він отримав з привозу 125-річчя смерті Великого Кобзаря, що припадає у цьому році. Саме з цієї причини американська пошта видала окрему пошту в часі виставки, як також приготувано окрему поштівку.

Управу СУФН має ще певну кількість листівок з першодонного печаткою і пропам'ятною листівкою їх можна замовити пересилати 1,50 дол. на адресу: Paul B. Spivak, 58 Burrstone Rd., New York Mills, N.Y. 11417.

придлено Богданові Павлову за його працю для української філателії у „Америкекс“ 86“.

На бенкеті СУФН промовляв головний президент Українського Народного Союзу д-р Іван Філіс про життя і значення Тараса Шевченка, якого СУФН вшанувало цього виставкою з 125-річчя смерті Великого Кобзаря, що припадає у цьому році. Саме з цієї причини американська пошта видала окрему пошту в часі виставки, як також приготувано окрему поштівку.

Москва не надіється на підписання договору з Р. Регеном

Москва. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешнел інформувало, на підставі статті, яка появилась в газеті „Правда“, органі ЦК КПСС, з 21-го листопада ц. р., що совєтські лідери, включно з генеральним секретарем компартії Михайлом Горбачовим, не надіються більше на підписання договору про зменшення стратегічної ядерної зброї з теперішнім президентом З'єднаних Штатів Америки Роналдом Регеном.

Статтю в „Правді“ написав Георгій Арбатов, директор Інституту в питаннях ЗСА і Канади і головний дорадник М. Горбачова у справі цих двох країн. Він бере участь майже в усіх міжнародних конференціях, а зокрема зустрічах на вершині у Женеві і Рейкявіку. Арбатов пише, що до підписання договору у справі ядерного роззброєння леве чи скоро прийде. Напевно мене це не два або й більше років.

Гай-Головків „Посидинок з дияволом“ виїшов англійською мовою

Вінніпег, Ман. (Г. Воролиць). — У кінці вересня ц. р. у вінніпезькому англійськомовному видавництві Compunigraphics Printers and Store виїшла з друку англійською мовою загально відома книжка Олексія Гай-Головка „Посидинок з дияволом“.

Цю книжку українською мовою у свій час видав видавець Іван Тиктор першою в серії „Клубу приятелів української книжки“ тиражем 8,000 примірників.

„Посидинок з дияволом“ майже всі українські часописи у вільному світі зустріли позитивними рецензіями, в яких рецензенти радили автору перекласти цю книжку на англійську мову й видати.

Незадовго після цього цю книжку перекладено.

Готуючи англономовну рукопис до друку, О. Гай-Головка вирішив його поширити, щоб таким чином глибше ознайомити англономовних читачів з Україною, з її історією й невпинною боротьбою українців за свою незалежність.

Автор додав до англономовного рукопису 12 нових розділів. У такому вигляді „Посидинок з дияволом“ попов на вищезгаданого видавництва. Ознайомившись з ним, видавництво ухвалило якнайшвидше видати його і незабаром це здійснено.

„Посидинок з дияволом“ англійською мовою видано у твердій оправі з жакетом в чотирьох кольорах. Цю книжку можна набути в англономовних книжкових крамницях в Канаді й Америці.

НАРОДНИЙ ДІМ В НЬО ЙОРКУ ВІДКРИВАЄ СВОЇ ПРИМІЩЕННЯ

Нью Йорк, Н. Й. (О.К.) В неділю, 14-го грудня 1986 року, о годі. 3-ій половині акції українці міста Нью Йорк та околишніх міст змогли самі поглянути на перебудований та відновлений Український Народний Дім, який до часу пожежі перед двома роками був справжньою твердиною та центром українського життя Нью Йорку.

Фронтний вид на перебудований УНДім в Нью Йорку.

В довгий та мольний праці, під керівництвом і за планами архітекта Августина Сумика і контракторів інженера Віктора Чарторийського, відбудовано горішні поверхи, які були майже в цілості знищені дощевими потоками пожежі, відбудовано і перероблено все ціле велику залу, ресторан і шинок „Лис Микита“. До викінчення залишилося ще лише п'ятий поверх, як інформують нас голова дирекції Управи Народного Дому Роман Данилюк і скарбник Іван Винник.

Довідуюсь також, що ресторан під зарядом молодого українця з Польщі Йосифа Калати і його дружини Богдани, вже діє від половини травня і втілює великою популярністю, зокрема серед не-української публіки, яка з'їжджається навіть з дальших міст Нью Йорку, щоб пошмакувати добрих та вишуканих дешевих українських страв. Й. Калата є кривим відомим в Нью Йорку підприємцем Юліана Бачинського.

„Лис Микита“ — популярне серед української молоді місце — також вже працює повною парою, такі під зарядом Управи Народного Дому.

Простора зовсім відновлена і перебудована з центральним охолодженням велика зала у якій колись відбувалися усі престижні українські імпрези, балі, концерти та бенкети, хоча це вимагає прикрашення і

малих додатків, вже 1-го листопада гостила широка пластову родину, що відзначувала 30-річчя пластового куреня юначок ім. Софії Галаско із Пластової Станції в Нью Йорку. Тоді ми мали нагоду пережити, як колись давно, гарні хвилини у шй залі. Треба надіятися, що від тепер українська громада Нью Йорку вже не буде мати потреби шукати (Закінчення на стор. 3)

Сі-Ай-Ей передало Хомейні список агентів КГБ

Вашингтон. — Газета „Вашингтон Пост“ надрукувала статтю Боба Вудворда, в якій розповідається про те, що Сі-Ай-Ей допомогло режимові аятоли Хомейні викрити біля 200 агентів КГБ і різних активних прихильників СРСР в Ірані. Одночасно Сі-Ай-Ей, працюючи „на два фронти“, підтримував іранських дисидентів за кордоном і в Ірані.

Вирішальним моментом в розгрімі совєтської агентури в Ірані була втеча в 1982 році в Англію одного з керівників резидентури КГБ в Теграні, Владіміра Кузічкіна, в обо в'язки якого входили контакти з іранською комуністичною партією Туде. Багато цікавих інформацій та документів В. Кузічкін потім передав Сі-Ай-Ей.

Як пише Б. Вудворд, Сі-Ай-Ей передало режимові Хомейні список 100-200 совєтських агентів в Ірані. Більшість з них були заарештовані і страчені. 4-го травня 1983 року Хомейні заборонив партію Туде і вислав з Теграну 18 совєтських дипломатів, які займалися розвідкою і підтримкою діяльності. Серед заарештованих було багато членів Туде, включно з її генеральним секретарем і шість членів ЦК. Іх примусили на телебаченні публічно признати в тому, що вони були московськими агентами. Хомейні тоді видавав хвалу Аллахові за це „чудо“, однак насправді викрити совєтських агентів в Ірані допоміг не Аллах, а дані, що їх передала Тегранові Сі-Ай-Ей як

„жест доброї волі“.

17-го травня 1985 року Сі-Ай-Ей представило в Білий Дім докладний рапорт, в якому говорилось, що ЗСА продовжують відставити від СРСР в справі встановлення зв'язків серед іранців, які можуть прийти до влади після смерті Хомейні. Ця записка була в числі факторів, що спонукали президента Роналда Регена санкціонувати початок тайних контактів з іранцями і в кінцевому підсумку погодитися на продаж їм зброї.

Не заважаючи на одержання від Сі-Ай-Ей списку совєтських агентів, режим Хомейні продовжував підтримувати терористів, які чинили атаки на американців за кордоном. Однак тепер представники Білого Дому стверджують, що останнім часом З'єднаним Штатам вдалося стримати Іран від ряду терористичних акцій.

Сі-Ай-Ей активно допомагало іранським політичним емігрантам, які базуються переважно в Парижі. Першою дією американської допомоги організації, яку очолює колишній головнокомандувач іранської військово-морської флотії контрадмірал Ахмад Мадані. В 1982 році Сі-Ай-Ей почало фінансувати головну організацію іранських емігрантів — Фронт звільнення Ірану. Результатом однієї з останніх операцій Сі-Ай-Ей була раптова поява 5-го вересня на екрані іранських телевізорів сина покійного шаха — Рези Падшаві, який заявив, що він ще вернеться в Іран.

У СВІТІ

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПРИПІНИЛА економічну допомогу Сирії, відмовившись призначити нового амбасадора Західної Німеччини в Дамаску і наказала п'ятьом сирійським дипломатам залишити країну. Однак уряд Західної Німеччини відмовився наслідувати прикладу Великої Британії, яка взагалі розірвала дипломатичні відносини з Сирією. Про заходи, прийняті проти Сирії, повідомив пресовий секретар уряду Західної Німеччини Фрідріх Ост. „Сирія“, — сказав Ф. Ост, — порушила основні принципи відносин між державами. Федеральний уряд осуджує участь сирійських представників в організації нападу на об'єкти, що знаходяться в Німеччині. Федеральний уряд закликає уряд Сирії підірвати справи словесні заперечення, що осуджують міжнародний тероризм“. Однак Ф. Ост не сказав, яка саме економічна допомога Сирії припинена, і не назвав імен сирійських дипломатів, які повинні залишити Західну Німеччину.

КЕРІВНИК СОВЄТСЬКОЇ делегації на женецьких переговорах про редукцію зброєнь Віктор Карпов заявив, що Совєтський Союз не втратить надії прийти до згоди щодо обговорюваних справ ще до закінчення президентських повноважень Роналда Регена. Карпов сказав, що криза, яку переживає вашінгтонська адміністрація у зв'язку з секретною доставкою зброї Іранові, не вплине на хід женецьких переговорів. Він постанав відмовитися від заяви, зробленої недавно директором Інституту ЗСА і Канади Георгієм Арбатовим, який стверджує, що Совєтському Союзові доведеться зачекати, поки в Білому Домі з'явиться новий президент. „Арбатов може висловлювати свою точку зору“, — сказав Карпов на пресовій конференції. — В мої інструкції входить пошук шляхів досягнення угоди з З'єднаними Штатами в тій мірі, в якій це можливо на переговорах“.

У ПІВНІЧНУ КАРОЛАЙНУ ПРИБУЛО 206 в'єтнамських втікачів, які представляють гірське плем'я. З допомогою місцевих релігійних і громадських організацій їм буде надано житло і праця. Державний департамент доручив турботу про нових іммігрантів Роднінній службі лютеранської церкви. Ця організація вже допомогла 3,000 втікачів з Південно-Східної Азії влаштуватися в Північній і Південній Кароліні. У промовах, виступаючи на церемонії зустрічі, представники місцевих властей висловили вдячність в'єтнамським горцям, які боролися і вмирали поряд з американськими воїнами під час війни з комуністичним В'єтнамом. Навіть після відходу американців з В'єтнаму гірське плем'я продовжувало опір. Багато з них перейшли камбоджійський кордон, а потім заснували табір у Тайланді.

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ В Ісламабаді і Нью Делі, поклянувшись на дипломатичні джерела в Кабулі, повідомили, що лише за перші два тижні листопада афганські повстанці збили 17 совєтських військових літаків, а кілька днів тому в Афганістані були збиті совєтські винишувачі і гелікоптер. На думку дипломатів, цих успіхів повстанців досягли завдяки американським зенітним ракетами „Стінгер“, що їх недавно дістали борці за свободу.

ПЕРШІЙ СЕКРЕТАР АМБАСАДИ комуністичного Китаю в Бонні і його жінка вирішили не вертатися додому і звернулися до уряду Західної Німеччини з проханням про надання їм політичного притулку. Речник міжнародного товариства захисту прав людини, що знаходиться у Франкфурті, повідомив, що китайський дипломат вирішив залишитися на Заході, бо він „незadowolений комуністичною системою“.

ДОМАГАЮТЬСЯ СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМІСІЇ КОНГРЕСУ

Вашингтон. — Законодавці обидвох партій, урядові Республіканської і Демократичної, яка контролює обидві палати Конгресу, домагаються створення спеціальної конгресової комісії, а може навіть призначення окремого прокуратора для розглянення іранської афери, тобто доставки зброї, запасних частин і амуніції до Ірану і маніпуляцій з грошми, які Іран заплатив за цю зброю. Як відомо, частина з цих грошей нелегально і правдоподібно без відома президента Роналда Регена, була скерована до швейцарського банку на конто антикомуністичних повстанців в Нікарагуа „контрас“, що викликало цілу бурю протестів і свого роду „Вотергейтську аферу“, яка спричинилася до резигнації президента Річарда Ніксона і про яку ще й досі нагадують американці засоби масової інформації час від часу.

Вміжчасі президент Р. Реген і Перша Лейді Ненсі повернулися з короткого відпочинку в Каліфорнії до Вашингтону і тут зустрілися з новими проблемами. Демократи погрожують Президентові, що у випадку його спротиву щодо створення спеціальної комісії і призначення окремого прокуратора, які негайно розпочали б слідство у справі другої, подібної до Вотергейтської афери, довір'я народу і довір'я Сенату та Палати Репрезентантів до Уряду буде підірване і останні два роки він буде змушений урядувати в атмосфері систематичних конфліктів та підозрін. Крім того тут і там демократи і ліберальні республіканці домагаються негайної резигнації зй звання Доналда Регена, шефа штабу Білого Дому, який, як виглядає з усіх дотеперішніх контрверсій,

знав про доставку зброї до Ірану і перекинення фондів наkonto „контрас“. Не виключно, що знав про всі ці справи також віцепрезидент Джордж Буш та інші особи в Білому Домі.

Сенатор Роберт Дол, республіканець з Кензас, дотеперішній лідер республіканської більшості в Сенаті, закликав президента Р. Регена сказати американському народові і законодавцям усю правду, нічого не скривати і скликати надзвичайну сесію Конгресу якнайшкоре для пологдження цієї справи. На думку Дола Конгрес мусить прийняти постанову про створення спеціальної комісії і розпочати докладне слідство подібне до слідства в 1973 році. Він не сумнівається, що головою такої комісії буде демократ тому, що демократи контролюють тепер обидві палати Конгресу.

Лідери обидвох політичних партій хотіли б якось поладити цю неприємну для З'єднаних Штатів Америки справу. Наприклад, сенатор Роберт Бірд, який правдоподібно буде тепер лідером демократичної більшості в Сенаті, заявив кореспондентам: „Р. Реген є також моїм президентом і я не хотів би, щоб уряд Президента ЗСА був підірваний“. В подібному тоні висловився також ньюйоркський сенатор Даніель П. Мойніген. Аж дивно, — кажуть деякі політичні спостерігачі, що великий звелічник політики Р. Регена, другий сенатор з Нью Йорку Алфонс Д'Амато, один з перших назвав пролаж зброї Іранові і допоміг для „контрас“. Вотергейтська афера“ і домагався негайної перевірки. Він, як заявив один із консервативних коментаторів, волів піти за подумом вітру виборів його стейту.

В АМЕРИЦІ

МЕДИЧНІ ДОСЛІДИ зроблені на 350,000 мужчинах в ЗСА доказали, що чотири із п'ятих з них можуть померти у середньому віці від серцевої атаки з причини високого ступеня холестеролу в крові. Як заявив дослідник недуг серця із університету Нортвестер, пересічна висота холестеролу повинна бути 180, а 80 відсотків досліджуваних мужчин має її вищею. Рівночасно однак медичний журнал, в якому поміщено цю нову статистику, подас до відома, що знайдено новий лік на обниження холестеролу під назвою ловастатін, який буде в загальній продажі вже в 1988 році. Він допомагає зокрема у випадках, коли хворий не реагує на інші ліки, обнижуючі кількість холестеролу в крові.

В НАЙБІЛЬШЕ багатій на устриці околиці в ЗСА, а це у стейті Луїзіана стверджено застрашуюче зменшення їх у довколишніх водах. Причиною цього є посуха, яка панувала цього року в шй околиці, як також три гуртани у 1985 році, але також заневищення моря і залівів. Це зменшення кількості устриць завважено також в інших заливах океану і стейтах, де досі устриці були дуже численні.

ПРОФЕСОРИ ТА СТУДЕНТИ університету Небраска є заскочені тим, що їхній асистент професора кримінального судівництва і його відношення до етнічних меншин. Пол Стурд, який сам є негритянського походження, є кримінальним злочинцем. Перед 11 роками його помилково звільнено з тюрми в Нью Йорку, де він сидів підозрілий за убивство двох поліційних старшин і наждав до революційної групи чорних лібералів. Все це вийшло наяв, коли його арештовано в Небрасці літом цього року за влом до бора одного із місцевих лікарів.

В ЧАСІ 60-ї паради з нагоди Дня Подяки, яка, як звичайно, відбулася на вулицях міста Нью Йорку трапилися три несподівані випадки. В одному помер на серцеву атаку 61-літній член оркестри зі Шотландії, в іншому 45-літній жінка, яка оглядала парад з виступу вікна біля Центрального Парку впала із четвертого поверху на вулицю і поранила мужчину, що там стояв, як також себе. Третій випадок не був так трагічний, але зробив враження на дитвору. Величезний баллон, що представляв людину зі сталі замотався киненим вітром у дерева на 77-й вулиці і втратив одну із своїх великих рук.

ДОСЛІДНИКИ американського уряду повідомили, що виробляють тепер новий лік, яким можна негайно отверзити п'яних осіб і тим запобігти наслідкам п'янства. Хоча вже стверджено без сумніву, що лік негайно отверезує, залишається ще отвертим легальна і етична сторінка такого середства. Новий лік винайдено в Європі, у широко відомій фармацевтичній фірмі „Гоффман-Ля Рош“.

ТРИ РОДИ метеликів на Флориді, які були шкідливими та яких зовсім вигубили, тепер знову появились в природі, ствердили дослідники зоології на університеті Флориди. Це сталося правдоподібно тому, що мешканці Флориди вирощують дерева і куші на яких ці метелики живуть. Це вказує на те, що навіть найбільш шкідливі можуть після повного їх знищення виродитися, через те, що населення не уважає на своє природне оточення.

СВОБОДА **СВОБОДА**
 FOUNDED 1983
 Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel: (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
 UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
 "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
 Для членів УНСОЮЗ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
 Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За повагу президентури

Справа 18-місячних засекречених контактів ЗСА з Іраном розгортається у міжнародну сенсацію і стала у центрі внутрішніх політичних подій в Америці. Президент Роналд Реген доручив генеральному прокураторові Едвінові Мізові перевірити, чи хтось з державної верхівки не провинився супроти обов'язуючого законодавства. Водночас він призначив тричленний панель для розгляду всієї справи і представлення йому звіту. Членами того панелю є колишній дорадник у справах крайової безпеки і генерал-емерит Брент Сковард; колишній демократичний сенатор Едмонд Москі і голова панелю — колишній республіканський сенатор Джон Тавер. Від пресової конференції президента Р. Регена 17-го листопада наступили поважні події — прилюдне призначення помилок колишнім дорадником Президента у справах крайової безпеки Робертом МекФарлейном, який їздив до Ірану; зголошення резигнації дорадником у справах крайової безпеки віцеадміралом Джоном Поиндекстером (Президент резигнацію прийняв) та звільнення Президентом заступника Поиндекстера підполковника морської флотії Олівера Норта. У цій історії ситуація мало що не щодня змінюється, виявляються щораз нові подробиці, і поки ці рядки дійдуть до рук читачів, напевно будуть ще інші події. Противники Президента з Демократичної партії, яка здобула більшість у Сенаті, намагаються використати цю аферу для підірвання в суспільстві популярності Рональда Регена. Але з обох партій загалом голоси, керовані не партійницькими, а державницькими критеріями, що закликають до поміркованості у критикуванні Президента, щоб не пошкодити самій установі президентури. Бо президентура символізує на американському терені і перед цілим світом З'єднані Стійти Америки.

Ті розважні голоси, до яких приєдналися і два сенатори з ньюйоркського стейту, республіканець Альфонсо Д'Амато і демократ Пат Мойніген, пригадують нещасливі для Америки прецеденти. Програ В'єтнамської війни не тільки позбавила тодішнього президента Ліндона Джансона його популярності, але й вдарила по повазі президентури, як такої. Вотергейтська афера довела до резигнації президента Річарда Ніксона, який виграв був вибори лаявничою більшістю. Було б нещастям, якщо б тепер оця іранська афера вдарила не тільки по популярності Рональда Регена, але й по самій президентури, себто, щоб вона не спричинила шкоди ЗСА у широкому світі.

Це правильний підхід. І тому існують поважні шанси, що в даній справі прийдє „прохолодження настроїв”, винуватці, які робили поза спиною Президента неправильні кроки будуть так чи інакше потягнені до відповідальності, і сам президент Роналд Реген скорше чи пізніше, безпосередньо чи посередньо, признає, що наважування контакту з Іраном, який поруч з Лівією і Сирією є активним покровителем міжнародного тероризму, було помилкою. Слідство ведене названим вгорі панелем та, може, окремим чинником, що його призначить Конгрес, висвітлить містерію із продажем зброї Іранові почерез Ізраїль, але всі ці подробиці не повинні захитати у світі свідомості, що Америка є лідером вільного світу і оборонцем того світу проти експансії комунізму на всіх континентах. Було б великою шкодою для справи миру і свободи, якщо б ця „іранська афера” послабила допомогу від Америки протикомуністичним партизанам в Нікарагуа. І ще більшою шкодою було б послаблення ролі ЗСА у розв'язуванні міжнародних проблем, що їх не всі розв'язати Об'єднані Нації, спаралізовані вчасним принципом „рівності” всіх членів ООН без уваги на територію і число населення плюс правом Советського Союзу зголошувати вето в Раді Безпеки ООН.

Центральною проблемою не тільки Америки, але, всього світу є переогони ЗСА і СССР у зброєнні. Кремлівські правителі вітішилися перемогою Демократичної партії в останніх виборах в Америці і чекають на вислід президентських виборів у 1988 році — ану ж виберуть такого нового президента, з яким буде „легше говорити й договоритися”. Кремлівські володарі можуть гірко розчаруватись. Бо у Демократичній партії не всі є лівими лібералами і у тій партії є не менш патріоти як у партії Республіканській. ЗСА переживає вже різні кризи, переживуть і цю кризу із збереженням президентури та своєї провідної ролі лідера вільного світу.

Два роки тому, Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових установ на Заході, проголосила 1984 рік — роком Михайла Грушевського, в якому відзначено 50-ліття його передчасної смерті. У 1986 році знову ж припадає відзначення 120-ліття народин українського найвидатнішого історика, неперевершеного організатора українського наукового життя і батька першої української держави в XX столітті — Української Народної Республіки.

Часами автор цих рядків має враження, що українські наукові установи і „плем'я ювілейників” — завжди віднехали дати, справляємо конференції або академії, пригадуємо видатні події і діячів — а опісля швидко про них забуваємо... І саме тому я не бажаю писати „ще одну ювілейну статтю” про найвидатнішого українського діяча і науковця XX століття. Наше завдання в'яється безпосередньо із зробленням певних підсумків з проробленої праці в ділянці грушевськознавства, яка займається систематичним науковим вивченням життя, діяльності і творчості М. Грушевського.

Раніше я вже згадував, що народження цієї українознавчої дисципліни безпосередньо в'яється з діяльністю Українського Історичного Товариства, яке видає „Грушевського Історика” і серієне видання „Грушевська”. Саме це наймолодше українське наукове товариство взяло на себе відповідальність розбудувати цю занедбану ділянку грушевськознавства і

Любомир Винар

У 120-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ М. ГРУШЕВСЬКОГО

конкретно зrealizувати декілька важливих наукових проєктів. Не зважаючи, на більш, як скромні фінансові засоби, УІТ, на мою думку, задовільно вив'язується із своїх зобов'язань в ділянці грушевськознавства. Якщо візьмемо до уваги, що М. Грушевський був творцем національної схеми української історіографії і, автором монументальних „Історії України Русі” і „Історії Української Літератури”, якими створив тверду основу для розвитку наукового українознавства, — тоді стає зрозуміло, що грушевськознавство, поруч з шевченкознавством і франкознавством, належить до винятково важливих українознавчих дисциплін. Як відомо, в Україні заборонено твори Грушевського, і тепер у зв'язку із нагальною русифікацією української культури і фальсифікацією історії України, советсько-російська влада і її українські яничари зводять безперервну боротьбу із історичною спадщиною М. Грушевського, якого уважають одним із головних лідерів „українського буржуазно-націоналістичного руху”, який ігнорував „історичну близькість” українського і російського народів. Саме в советській Україні впроваджено політичну псевдонаукову концепцію „єдиного радянського народу” — і головною

перешкодою у закріпленні цієї концепції саме є історична спадщина Грушевського, з якою влада зводить безпощадну боротьбу. Тому об'єктивне наукове вивчення життя і творчості М. Грушевського можливе лише на Заході, де немає політичних тисків-шантажів і переслідування українських істориків за їхні незалежні історичні дослідження.

Треба також відмітити, що в 1984 і 1985 роках відбулися численні наукові конференції присвячені М. Грушевському і нам вдалося заінтересувати тематикою грушевськознавства декількох європейських, американських і канадських істориків. Проте інформації про ці конференції читач знайде в „Українському Історіку” (том 22-ий за 1985 р.) і тому перегляд конференцій не входить в тематику цієї статті.

Видання

У 1984 і 1985 роках появилися ряд видань присвячених грушевськознавству, який значно поширює тематику цієї ділянки дослідів. Тут в першу чергу треба згадати науковий збірник УІТ, присвячений М. Грушевському („Український Історик”, том 21, 1984, стор. 322) в якому знаходяться оригінальні дослідження, а також важливі архівні матеріали про грушевського з віденсь-

кого державного архіву. Також УІТ видало збірник статей Михайла Грушевського про Володимира Антоновича (М. Грушевський, „Володимир Боніфатійович Антонович, 1834-1908, Мюнхен, 1985, 65 стор. „Грушевська” ч. 3”). У 1985 році за редакцією автора цих рядків появилися обширний бібліографічний збірник: „Mykhailo Hrushevsky Sources”, 1985, XVIII, 203 p., \$20. Цей бібліографічний довідник є важливий не лиш для дослідників творчості М. Грушевського, але взагалі для дослідників історії України і Східної Європи.

У 1984 році у серії УВУ „Монюграфії”, том 35 видано нашу студію в німецькій мові „Mykhailo Hrushevsky: Bio-bibliographische Quelle”, München 1984, 68 p.). Тут також треба відзначити, що з друку виходить наша історіографічна студія „Михайло Грушевський — найвидатніший історик України” (В-во „Сучасність”, 1986 р.), в якій подано переклад наукової історіографічної спадщини історика. До певної міри — це піонерська праця. Рівночасно в 1985 році журналу УІТ признало першу нагороду в конкурсі за студію М. Приймака: „Михайло Грушевський — політична біографія” — неопубліковану докторську працю з Торонтонського університету, яка, віримо, в короткому часі буде видана. Крім того, появилися цілий ряд коротких студій і статей присвячених різним періодам життя і творчості М. Грушевського.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юсаків

Листопадове свято в Нью Йорку

Якже відрадно було ствердити, що 2-го листопада на державницькому святі 68-их Листопадових Роківин залі А. Леві була заповнена нашою патріотичною публікою. І то навіть не зважаючи на іншу, пізншу, музичну імпрезу в Українському Інституті.

Після відспівання американського гімну оперовою співачкою Оленкою Геймур, свято відкрив голова КОУАО, інж. Михайло Шпонтак, пов'язуючи раднісні дні державного народження із нашими сучасним невідрадним політичним положенням та патріотичними обов'язками. З добре продуманою доповіддю, що затривувала не тільки трагізм сьогодення нашого народу під московською кормогою, але і журбу, як це лихоліття перетривати, виступив д-р Мирослав Прокоп. Він особливо висунув завдання і працю еміграції цілеспрямованих на актуалізацію української справи на Заході, щоб успішніше допомогати у здійсненні визволення батьківщини.

Вперше почули ми спів ансамблю нових чи оновлених бандуристів під назвою „Гайдамаки” з Нью Джерзі, під керівництвом Володимира Васюка. Воно навіть добре, що в цьому гурті більше хористів, як інструменталістів-бандуристів. Зі своєю репертуару, при супроводі бандури, проспівав ансамбль „Гей, злітались орли” з музикою Стеценка, сл. Черкасенка, — за програмою — що був поетом і опери „Гайдамаки” не написав. Це культурний обов'язок звертати пильну увагу на авторів музики і слів. Тут бо, цим разом, і саму програму концерту складено досить невмісно. Дальшою пісню була „Ой ти зоре”, що її заповано, як народну, „Крізь села дорогами”, де слова і музика мали б бути провідниками ансамблю В. Васюка.

Хористи вперше виступили в Нью Йорку і розспівалися, звучали зовсім добре. Відомо ж, що хороше-музичний ансамбль великого вибору в нас немає. У другій половині програми їхній виступ був навіть куди успішніший. Тут почули ми „Полтавський рушничок” Середи (слова Матірної), „Наби рали добровільців” — в обробці С. Ковальчука. І це не так „військова”, як у програмі, а радше рекрутська пісня. Третя з групи була пісня „Ой у полі верба”. В ній замість „козаченьки” хор, належить співати „Ідуть Стрільці Січові, на конях вороних”. Так перей-

нято цю пісню у Західній Україні від Українських Січових Стрільців, так вона записана в співнику „Сурма”, 1922 року. Воно ж і свято цих наших героїв.

Ансамбль публіки подобався. Треба було навіть дещо на „біс” заспівати (пробойове „Вперед” за В. Божиком).

Автор цих рядків піддав комітетові думку, щоб укінці взяти декламатора, когось із мужичин, молодого Володимира Курила. Для змін на мене треба, час від часу, почути поетичне слово і в чоловічому виконанні. І виглядає, що пощастило. Обидві бо декламації були вповні переконливі й успішні. Звичайно, що один виступ з декламацією був би виставив. В Курило рецензував „Балладу по товаришам” Л. Мосендза та уривок з „Великих роковин” І. Франка. Треба було ще додати в програмі, що це „Козак-невмирака”, бож люди мусять знати кого уособлює декламатор.

Зі сольовими, дуже патріотичними піснями, виступила відома нашій публіці, сопрано Оленка Геймур. У першій групі пісень проспівала вона бандуру „Пісню” А. Гнатюшина (слова Г. Чупринки), „Нагадай, бандуро” Г. Китастого (слова Н. Калужної) і зворушливу „Україно, любов моя” І. Шамо (Д. Луценка). Вдругу му її виступи ми почули „Балладу по мальви” В. Івасюка (слова Б. Гури), „Думку” Я. Степового (М. Гаврилка) та „Люблю я Тебе, Україно” М. Костецького (О. Новицького). Технічно добрим супроводником на фортепіані був Винсент Гавліозо, хоч він повинен знати, що жадних акордів додавати чи змінювати в акомпаніменті пісень не можна („Мальви”).

У піснях співаків бракувало хоч би одної стрілецької пісні, а такі ж у нас існують. Це відноситься і до декламації та до пісень бандуристів. Очевидно, ми жадні усяких патріотичних пісень, проте на роковинах Українських Січових Стрільців не годиться померти зовсім безсмертних пісень.

О. Геймур співала навіть, краще, як іншими разами. Це був, мабуть, її найбільш вдалий виступ. Однак публіка домагастися чіткішої та виразнішої діки у співі. І це вже не перший раз. А від себе додаю, що співачка мусить дуже уважати на чистоту чи інтонацію кожного тону.

На закінчення з бандуристами, співаками і декламатором на сцені, відспівала громада гуртом із святоким піднесенням „Ще не вмерла Україна”.

КАРДИНАЛ БОСТОНУ Бернард Лов побував у Манатуга. Метою візиту бостонського кардинала було обговорення з лідерами сандіонської хунти становища Церкви в Нікарагуа і відносин між католиками і урядом. Президент Нікарагуа Даниель Ортега, який прийняв кардинала, заявив, що розмови про переслідування віруючих в Нікарагуа є грубою надумкою, спрямованою на підірвання довіри громадян З'єднаних Стійти Америки до „нікарагуанської революції”.

рівень навчання, успішну методику, додаткову індивідуальну допомогу студентам у міру потреби, допомогу докторантам і колегам дослідникам у перекладах слов'янських і німецьких текстів, його терпеливість, вдумливість, вирозуміння і приємну вдачу при одночасній вимозі доброго засвоєння студентами матеріалу курсів.

Крім викладання курсів він значно збагатив славістичну бібліотеку університету, зорганізував „Слов'янський клуб” і слов'янське товариство відзначень „Dobro Slovo”, заснував постійні симпозіуми порівняльної літератури і був редактором перших чотирьох томів їх „Записок” (Proceedings of Comparative Literature Symposium) та співредактором дальших сімох томів. Це велика праця, коли врахувати, що спочатку на це не було призначених фондів. Фонди університету призначили після надрукування третього тому „Записок”. Досі надруковано вже 18 томів. В 1987 році відбуватиметься 20-ий симпозіум. У кожному томі „Записок” появляється прізвище В. Жили і згадка, що він заснував цю серію видань. Ці „Записки” підносять престиж Тексас Тек університету, бо йдуть до кількості університетів Північної і Південної Америки та Європи. Крім американських і канадських учених багато значущих науковців із різних європейських країн були і будуть учасниками цих симпозіумів. Проф. Жила був теж редактором помічника видань „Data/Surveillance: South Central Bulletin” та членом управи Товариства студій етнічних літератур в ЗСА.

На прохання керівників Відділів чужоземних мов В. Жила керував десять років мовною лабораторією в університеті. Він був членом сенату, активним членом різних університетських комітетів та виконував службові обов'язки (керівник, секретар, скарбник і ін.) в різних регіональних і загальнонаціональних американських наукових організаціях і там давав доповіді. У 1982 році В. Жилу призначено членом кореспондентом Міжнародного центру згідно посушливих земель.

Закінчення буде.

Економічні показники за жовтень вказують на легке господарсько-економічне по- жавлення. Деякі сектори економіки вказують зрост, інші спад, або не міняються.

Загальна народна продукція зросла на 0,5 відсотка, а за десять місяців зросла 2,9 відсотка, безробіття не змінилося (7 відсотків), інфляція 2,4 відсотка гуртові ціни зросли до 2,8 відсотка (найбільше від шість років), деталічні ціни впали на 5 відсотків, попереднього місяця зросли на 4,6 відсотка — річно дотепер впали на 3,2 відсотка, індустрія продукція впала на 2,9 відсотка, ціни на харчі зросли до 3-ох відсотків, ціна на фермерські продукти впала на 0,8 відсотка і фермерський сектор дали захитати, інвентурні записи зменшилися на 0,6 відсотка, особисті доходи зросли на 0,3 відсотка, тяжіє заробітки зменшилися, фабричні замовлення збільшилися 3,4 відсотка, найбільше за останніх два роки. Це вказує, що економіка дали зростатиме, домобудівництво зменшилося на 2 відсотки, продаж домів зменшилася на 0,2 відсотка. Найбільше зросла ціна на каву (27 центів на фунт) через поганій врожай — збір кави в Бразилії (найбільшого експортера кави в світі). Сьогодні Бразилія купила

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

10,000 тонн кави в Індонезії для домашнього вжитку, а свою експорт і ціни дали підвищити.

Долар далі паде на вартості (крім Японії) дотепер 40 відсотка, а останнього року 20 відсотків. Ціни на шляхетні метали нестійкі: платина зростає (600 дол. за унцію), золото паде, срібло хитастеся. Уряд з кінцем жовтня знизив гарантію на одадностевих бондах на 1,5 відсотка (з 7,5 до 6 відсотків). Люди будуть витягати-продавати старі бонди, деякі із втрагати, а нових не будуть набувати, бо не оплачуються.

Департамент торгівлі подас, що дохід корпорацій за останній рік зріс на 7 відсотків (біля 246 мільйонів дол., попереднього року на 229 біл. доларів). За 1986 рік з 28 важливіших індустриальних компаній 17 виказус зиск, а одинадцять не зиск. Найбільші зиски виказали: спеціальні метали — 98 відсотка, фабрики гуми — 59 відсотка, одадностево-позичкові банки — і легуство — 45 відсотка, найбільший недобір: нафтова продукція —

74 відсотка, конструкція літаків і ракет — 19 відсотка, залізниці — 8,8 відсотка, харчі — дрібна продаж — 8,7 відсотка. В загальній народній продукції переде Південна Корея (в 1979 році — 14 відсотка, цього року — 9,5 відсотка) ЗСА (в 1979 році — 4,9 відсотка, цього року 2,9 відсотка) Японія (в 1979 році — 4,9 відсотка, цього року 0,9 відсотка).

У нафтовій індустрії ціни на нафтові продукти, незважаючи на зменшену продукцію дещо впали. Резерви бензини і природного газу вичерпуються. Нині всього 830 компаній шукають нових покладів (в 1981 році було 4,000). Консумція оливи і нафтових продуктів того року збільшилася на 2,3 відсотка, тому Уряд збільшив імпорту (25 відсотків), головно з держав ОПЕК. Ідуть нагальні пошуки за новими джерелами енергії, включно до продукції синтетичної бензини, званої „газо-альголь” з кукурудзи. Перерібка коштовна, але не зважаючи на великі кошти перерібки ціна буде на 8-10 центів на

галлоні дешевіша від теперішньої ціни на бензини.

Головною причиною економічної нестабільності є дефіцит державний дефіцит і дефіцитований торговельний баланс. Вправді, за останні місяці торговельний баланс дещо поправився, через зменшений імпорту, але експорт дали дуже слабкий. Нагальні домагання уряду до Японії, Західної Німеччини й інших індустриальних країн, щоб збільшили імпорту американських продуктів, увінчалися частинним успіхом.

Японія з 1-им листопада погодилася координувати економічну політику і торговельно кооперувати зі ЗСА. Японський центральний банк знизив відсоткову стопу з 3,5 до 3 відсотків (найнижча від Другої світової війни). Уряд погодився зредувати вартість долара до ЗСА, але не експортувати до ЗСА алюмінію, знизив на 50 відсотка експорт текстилю і машинових знаряддя.

Остання конференція американських конгресменів у Токіо в справі торгівлі спричинила збільшений експорт американських продуктів до Японії, так що торгівля між ЗСА і Японією дещо поправляється (6 відсотка за жовтень).

Закінчення буде.

Василь Ящун

ВОЛОДИМИР ЖИЛА

(3 приводу відходу на пенсію)

1.

Володимир Жила, професор Тексас Тек університету в Лаббоку, літературознавець, літературний критик, педагог та культурно-освітній і суспільно-громадський діяч, відомий широкому колам українського й чужоземного світу; по 23 роках праці в цьому університеті, вийшов 31-го серпня ц.р. на заслужену пенсію, щоб обняти пост керівника resortу культури й науки в Уряді УНР.

В. Жила народився 25-го червня 1919 року в Збаражі в міщанській родині. Середню освіту набув у польській гімназії в Збаражі, в 1938 році почав студії на правничому факультеті Львівського університету, але через воєнні події мусів студії перервати. Під час війни понав у німецький полон, де спільно з іншими українськими письменниками й поетами видавав журнал „Україна” і „Вояцька слава”.

У 1945-1948 роках В. Жила перебував в Австрії, у Філлаху, де зорганізував перший український табір для переміщених осіб „Піколь” та керував українським переселеним життям у Каринті, провінції Австрії. У 1948 році вийшов з родиною до Сан Паулу, в Бразилії. Там, на протязі чотирнадцяти років перебування, він культурно-освітню й видавничу працю серед українських поселенців та, співпрацював з бразильськими урядовими чинниками, пропагував українську церковно-релігійну й національну справу. Він причинився немало до заснування в Бразилії українського католицького єпископату. В 1952 році переїхав до Канади. Працюючи вчителем у середній школі, продовжував свої студії у Манітоскому університеті та брав активну участь в українському культурно-освітньому і суспільно-громадському житті. За його

допомогою впроваджено навчання української мови як факультативного предмета в 9-12 класах неповно-середніх та середніх шкіл Манітоби. З вересня 1962 року по жовтень 1963 року виконував обов'язки секретаря Централі Українців Католиків Канади.

У 1959 році отримав у Манітоскому університеті ступінь бакалавра, в 1962 році — ступінь магістра, а в 1967 році — ступінь доктора філософії в галузі слов'янської філології в Українському Вільному Університеті, захистив працю „Іван Франко як дослідник церковно-полемічної літератури XVII — початку XVII ст.”.

У 1963 році В. Жила отримав позицію доцента (Assistant Professor) в Тексас Тек університеті в Лаббоку, в 1968 році підвищено його до ранги відзвичайного професора (Associate Professor), а в 1974 році — до ранги звичайного професора (Full Professor). Хто вчився вивчати в американських університетах, той знає, що такі підвищення не приходять автоматично і їх не так уже легко дістати. Начальство вимагає видатного викладання курсів як і інших, так і вищих, наукових публікацій і діяльності в житті університетської громади. Без сповнення цих трьох вимог не тільки не дістає підвищення, але й стає перед неминучою загрозою звільнення з праці. В. Жила сповнив усі ці вимоги на високоякісному рівні.

Викладав він російську мову й літературу, німецьку мову і порівняльну літературу, яка в останніх десятиліттях зайняла одне з передових місць у програмі літератури в американських університетах. Основне поле зацікавлення В. Жили — це літературознавство, в якому домінує українська література і літературна критика та власне порівняльна література, якою він широко займався в університеті. Досліджував він теж питання з українського мовознавства, хоч формально воно не було в програмі курсів, що їх він викладав.

Професор Жила — здібний, працьовитий і дуже успішний педагог. У мене на руках понад двадцять копій листів його студентів і колег-професорів із Англіїського і Німецького відділів (слов'янська програма в тамошньому університеті існує в рамках Німецького відділу) до керівників адміністрації, в яких вони з найвищим признанням висловлюються про В. Жилу як педагога. Усі вони наголошують його досконале знання предмета, високий

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

Д-р ЗІНОВІЙ КОЗЛОВ

ЗАГАЛЬНА МЕДИЦИНА — ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

Години прийняття: понеділок, середа, четвер — год. 9-13; п'ятниця — год. 9-5; неділя — год. 10-2 за попереднім домовленістю.

Приймає: Медіка, Медікер, приватні та професійні заклади.

129 Wadsworth Ave., South Suite 3
New York, N.Y. 10033
Tel. (212) 928-0553

7-36 Henderson Blvd
(Cor. Central Ave.)
Fair Lawn, N.J. 07410
Tel. (201) 797-4480
(201) 797-4557

Лікар розмовляє по-українськи.

Можливі виклики додому!

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі ввечері на виїзді додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Професійна стоматологія. Приймає тільки за попереднім домовленістю.

Адреса у Мангеттені:

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Avenue, Room 1803

New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі:

105-37 64th Avenue

Forest Hills, N.Y. 11375

(212) 459-0111

Український Інститут Америки

запрошує Вас на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ

Василя Палійчука

в неділю, 7-го грудня 1986 року

від год. 5-9-01 веч.

в Українському Інституті Америки

2 East 79th Street, New York, N.Y.

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД

ІМ. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Українське Історичне Товариство

Список ч. 3

Інж. О. Суховерський \$1,000.00

Ілля Демиденко 500.00

по 100 дол. — Т. Модрицький, мгр О. Стове;

по 60 дол. — Г. Бобилка; по 50 дол. — д-р М. Новосад, Ф. Дах-

ніська, В. Паньків, проф. І. Лобай, П. Остапович; по 40

дол. — О. Оменський;

по 25 дол. — П. Писецький, З. Матла, В. Каницький, П. Тев-

дохліб, М. Мирон Білас, П. Клим, Лідія Овеченко; по 24

дол. — П. Клим;

по 20 дол. — А. Яремко, д-р М. Квітковська, С. Свищук, д-р

Марта Богачевська-Хомак, д-р Б. Кузьма; по 15 дол. В.

Надрага, Ольга Шарко, Ст. Ама; по 12 дол. — інж. А. М.

Линич; по 5 дол. — Ю. Гелета.

Управа УІТ складає щирі подяки жертводавцям за доб-

ровільні дати і розбудову Фонду М. Грушевського.

Пожертви проситись надсилати на таку адресу:

Ukrainian Historical Association, Hrushevsky Fund

P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240

У ЗСА пожертви на Видавничий Фонд УІТ ім. Грушев-

ського можна відтягнути від державного податку.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО-ЙОРКУ

136 Друга Авеню — Дім Українського Визвольного Фронту

П'ятниця, 5-го грудня 1986 року, о год. 7-й веч.

„ГОЛЛЯНДІЯ У КОЛЬОРОВИХ ПРОЗІРКАХ“

з поясненнями

д-ра Йосипа Оришкевича

1985

Українська Вільна Академія Наук у США

Серія викладів: Профілі видатних представників української академічної традиції в Києві

Олександр Грушевський

(1877 — ?)

Доповідач: Леонід Рудницький

Субота, 6-го грудня 1986 р., о 2-й год. по пол.

Запрошується всіх зацікавлених.

Велика зала Академії — Українська Вільна Академія Наук у США

206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025

ФОНД ОБОРОНИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

Сидячи вигідно в хаті й читаючи це оголошення пам'ятаймо, що

ОДИН З НАС НЕ МАЄ ЦІЄЇ МОЖЛИВОСТІ!

Простягаючи руку, щоб виключити електричне світло

пам'ятаймо, що...

Є ОДИН УКРАЇНЕЦЬ, ЯКИЙ ЦЬОГО ЗРОБИТИ НЕ МОЖЕ!

ЯСКРАВЕ СВІТЛО ОСВІЧУЄ

камеру Івана Дем'янюка безпереривно.

ЯСНЕ СВІТЛО ПРАВДИ ГОРИТЬ

у серці Івана Дем'янюка.

УВЕСЬ НАРОД Є НА РОЗПРАВІ В ІЗРАЇЛІ!

Молитви і фінансова допомога є негайно потрібні!

Прохаємо посилати свою пожертву на адресу:

THE JOHN DEMJANIUK DEFENSE FUND

P.O. Box 92819

Cleveland, Ohio 44192

Цей фонд є спонсорований виключно родиною Дем'янюків.

ПАРИЗЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Канар Аншан“ повідомив, що прем'єр-міністр Жак Шірак і президент Франсуа Мitterан готові звільнити мусульманського екстреміста Аниса Накаша з обмін за звільнення французьких закладників, захоплених проіранською партією Гезбола в Лівані. А. Накаш був засуджений на довічне тюремне ув'язнення за спробу вбивства колишнього прем'єр-міністра Ірану Шапура Бахтіра в його власному будинку в Парижі в 1980 році. На думку тижневика, Ф. Мitterан має намір скористатися з права президента на помилування засуджених злочинців. „Грані з радістю віддають всіх закладників за командира своїх командос“, — пише журнал.

ДЕЯКІ КОНСЕРВАТИСТИ хотіли б бачити Патрика Бюкенена кандидатом на президента від Республіканської партії в 1988 році, але поінформовані особи кажуть, що президент Рональд Реган правдоподібно найменує Бюкенена на пост амбасадора ЗСА до Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО), на що він, очевидно, дасть свою згоду.

ФЕДЕРАЛЬНЕ управління харчарми і ліками повідомило, що американська фірма, яка виробляла малі серцеві клапани, з дням 24-го листопада 1986 року, перестала їх продукувати, тому, що ставили під сумнів їхню безпеку. Стверджено, що досі вже 125 пацієнтів, яким, вкладали ці клапани, померло.

Народний Дім...

(Закінчення зі стор. 1)

за чужими приміщеннями на свої великі імпреси товариського характеру, а кожний зможе знайти вигоду і все, що вимагає така імпреса, такий у рідних порогах. Нові керівники Народного Дому, члени недавно вибраної Дирекції подають нам, що поруч вище висловлених приміщень, які вже в повному русі, винаймлено ряд менших приміщень на бора чи студії. І так нахотілося вже там три бора рекламної кампанії „Art and Side Incorporated“ Олега Бабського і його спільники Валентини Маслова, які перенесли із приміщень 5-ої авеню, щоб бути в Народному Дому. На лікарські бора винаймлено кімнати українських лікарів д-рові Артурові Григоровичеві і д-рові Романові Алісевичеві. Незабаром займуть свої кімнати Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької, і бора Української-Американської Координаційної Ради та Братства 1-ої Дивізії УНА і Братства Броди-Лев. Йдуть також розмови з приміщенням Ромуло Богачевського-Приймою, яка може тут примістити свою балетну школу.

Як бачимо, відновлені приміщення заповнюються а коли вдасться викинути і п'ятий поверх тоді їх буде ще більше. Все це, що однак має бути ще зроблено, включно із вікнами, вимагає великих фондів, які скарбник Дирекції і відомий „господарник“ і. Винник оцінює на 150-200,000 доларів.

Тому обрана тепер Дирекція, яка крім Р. Данилюка і І. Винника охоплює ще Андрія Ластовського, як заступника голови, Василя Сосяка як секретаря, бувшого голови Євгена Стахова і членів Миколу Хоманчука, Володимира Салая, Богдана Гаргая, тепер вперше рішуче звернувшись за поміччю до української громади Нью-Йорку.

Досі Український Народний Дім служив цій громаді беззастережно від 1954 року, коли це створено Комітет Будови Українського Народного Дому, а ред. Іван Кедрич своїми статтями і своєю працею заохочував до купівлі дому цілу нашу спільноту в Нью-Йорку. Від того часу Народний Дім був постійно активний під керівництвом цілого ряду голів дирекції в особах Миколи Лепкалюка, як першого, а далі Володимира Баранецького, Емілія Гузара, Михайла Лисого, Юрія Волинця, Емілія Сумика, Івана Когута, Михайла Салая і Євгена Стахова.

Цей Народний Дім, побудований на шерах, оплачував сам себе і до часу знищення від вогню ніколи не мав потреби простягати руку за поміччю до громади, а навпаки, часто її служив безплатно.

Однак тепер, здається „прийшов час відплати“, і на неї надійшли члени Дирекції. З цієї думкою влаштували вони бенкет-виставку до цілого ряду наших громадян та установ як і до усіх колишніх голів Дирекції і сподіваються, що наше громадянство вщерть виповнить простірну залу, яка тепер легко вміщує 500 осіб. Бенкетом буде провадити колишній голова Дирекції, Євген Стахів, а в мистецькій програмі виступатиме відома наша співачка Марта Кокольська. Вступ на бенкет 50 дол. від особи, а дохід призначений на викінчення і влаштування того Народного Дому, що був, є і буде осередком товариського життя українських мешканців метрополітального Нью-Йорку.

Ще довго у товариській розмові члени Дирекції розповідають нам про всі клопоти та надії зв'язані із відбудовою дому, і як важко було рішучись перед двома роками, що робити із руїнами, які залишилися після пожежі. Але беручи до уваги усі „за“ і „проти“, такі рішучі дії перебудувати на старому місці, виходячи із української рації існування в цій частині міста. Розуміється, як звичайно в нашій громаді, в цій справі були поділені думки та багато критичизму, але сьогоднішні причини до дальшої критики немає, а є лише потреба стати на поміч і сплатити довг цій установі, яка так вірно понад 30 років служила усім, без винятку, українським організаціям та поодиноким особам.

ЗАЯВА ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

Минулого, 1985 року, подружжя Ярослава і Михайла Шафранюки заявили свою волю передати на власність будинок на вулиці Блюр, числа 2116-2130, в Торонто, для Світового Конгресу Вільних Українців, із застереженням, що Світовий Конгрес Вільних Українців запевнить право для культурно-мистецької установи „Канадсько-Української Мистецької Фундації“ (КУМФ) користуватись, як власністю, з приміщень, в яких ця установа дотепер діє.

Однак виявилось, що Світовий Конгрес Вільних Українців не є правною особою, в розумінні цивільного права, і через це не може бути власником нерухомого майна. Шукаючи виходу зі створеної ситуації, подружжя Я. і М. Шафранюки вирішили перенести власність згаданого тут нерухомого майна — будинку, на Канадсько-Українську Мистецьку Фундацію, з застереженням встановити в користь СКВУ права довічного користування п'ятьма кімнатами і спільного живання конференційної залі та вестибюлю на тому ж поверсі будинку. Такий вихід спрямований на реалізацію волі фундаторів і він теж задовольняє потреби як Канадсько-Української Мистецької Фундації, так і Світового Конгресу Вільних Українців. За своїм статусом, Канадсько-Українська Мистецька Фундація може бути власником нерухомого майна.

Повідомлення про це рішення М. Шафранюк склав від себе і в імені своєї дружини Ярослави під час засідання Президії Секретаріату СКВУ, 18-го жовтня 1986 року, що Президія Секретаріату СКВУ прийняла із задоволенням. Поданою до відома це рішення українській громаді в діаспорі, висловлюємо рівночасно вдячність нашим щедрим меценатам — Ярославі і Михайлові Шафранюкам, бажаючи їм усіх благ, зокрема довгого життя в якнайкращому здоров'ї.

Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців

3 нарад Комітету

Тисячоліття в Трентоні

Комітет святкування Тисячоліття Хрищення України в Трентоні, Н. Дж., відбув свої перші наради у середу 12-го листопада ц.р. в Українському Народному Домі. Народи відкрив молитвою голова комітету інж. Макар Коланія. Після вшанування хвилиною молчання члена комітету сл. Івана Стрижківського, який уполіковів 3-го листопада, наради були зосереджені лише на обміні думками та пропозиціями. Поручшено потребу підтримувати зв'язок із крайовим комітетом у Вашингтоні та проводити центр церков, щоб не тільки бути поінформованим про їхні плани та ідеї, але також щоб мати можливість застосувати в нашому місцевому відношенні все те, що є найкращим і доступним місцевим силам. Обговорювали характер святкування, чи він має бути виключно духовно-релігійний чи із додатком світсько-народних елементів. Розважали над часом і місцем святкування. Вже були зроблені контакти з директорами декількох залів, щоб отримати інформації про можливості винайму та ціну. Розважали та-

кож про відбуття святкування в якомусь більшому публічному парку. Заслухали пропозиції про потребу особистого духовного підготування кожного члена комітету, зокрема постом і молитвою, щоб Господь через Своє Святого Духа дав нам всім, православним, католикам та баптистам, надихнення плянувати та діяти в мирі й любові один з одним. Наше святкування Тисячоліття Хрищення має бути для прославлення Бога, і ми маємо плянувати, щоб це святкування було найперше Йому до вдоволи.

Наради закінчили молитвою пастор Овідій Хрипчук із подякою Богові за нашу свободу й змогу плянувати це святкування офіційного відходу нашого народу від ідолопоклонства до визнання Бога та проханням, щоб Господь дав нашому народові в Україні можливість жити й плянувати святкування Тисячоліття Хрищення України в повній свободі.

Наступні сесійні комітету мають відбутись 11 лютого 1987 року о 7:30 вечора в Українському Народному Домі.

С. Котляр

Пам'яті Катрусі

З України наспіла сумна й болісна вістка: померла після важкої недуги член ОУН і в'язень польських і советських тюрем — Катерина Зарицька-Сорока. Цю вістку прийняла я з глибоким переживанням.

Відійшла у кращий світ моя найближча подруга з дитячих та юних літ. Однак мені одне неясне: на сторінках „Українських Вістей“, „Гомону України“, „Америку“ і може ще деінде, появилися некрологи — згадки про покійну, але всі подали, що вона народилася у Львові. „Сучасність“ на стор. 122 за вересень подала, що Катруся народилася в Коломиї. Котре з цих даних є правдиве? Ніхто з дописувачів не згадав про її дитячі і юнацькі часи, що її провела вона в Тернополі з родиною. Її батько, професор Мирон Зарицький, викладав там математику в чоловічій гімназії, а на заступство часто вчив у дівочій гімназії, де я мала нагоду з великою приємністю бути ученицею цього талановитого і всім любленого професора.

З покійною Катрусєю ми разом виростили (її батьки жили в сусідстві моїх батьків в Тернополі на Заруді, частині міста Тернополя). Ми разом з нею пластували, разом почали свою працю в підпіллі. Разом вчили орудувати пістолетом під впливом проповіді друга Володимира К. (Живе і працює тепер лікарем в Австрії), разом вивчали потрібні матеріали для праці в Організації. Це все тривало до часу, коли її батька проф. М. Зарицького покликало викладачем математики до шкіл у Львові.

В цьому гуртку, до якого ми були призначені, були ще Оля Д. (живе в Нью-Йорку), Леся Т., Гена П., Марія Затирка (розстріляна в Києві з О. Телігою), і Марія Рудя-Солонина (померла в Торонто). З того часу я вже більше не бачилася з Катрусєю.

В Чикаго, Нью-Йорку і на Флориді живуть ще свідки, жителі Тернополя, які добре пам'ятають проф. Зарицького (його учні) і всю його родину включно з Катрусєю. У Чикаго живе її тітка, дружина брата проф. Зарицького. Вона може подати вичерпні інформації про все.

Роман Романюк-Туранська

Відбудеться бенкет і бал інженерів у Філадельфії

Філадельфія. — Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філадельфії, влаштовує бенкет і бал інженерів з презентативним дебютанткою, який відбудеться в суботу, 24-го січня 1987 року, в Центр Готелі, при 1725 Кеннеді авт. Коктейль буде о год. 6-й вечора, бенкет о год. 7-й, а бал о год. 9-й. До танців приграватиме оркестра „Темпо“. Зголошення дебютанток приймають до 13-го грудня ц.р. Марія Циган на тел.: (215) 469-6471 і Віра Андрійчук на тел.: (215) 539-0638. За загальними запитаннями слід звертатися до інж. Євгена Зибілевича на тел.: (609) 983-0628.

Пам'яті А. Дмитренка

Михайло Дмитренко. „Дружина в екзотичному капелюшку“. Олія, 1967 рік.

Бувають дні, бувають ночі, коли про кого на згадаєш, то вже й немає їх на світі. Живі люди відзначають лише одну дату свого народження. Але дати тих, що відійшли відзначасмо ми.

Якось то страшно уявити, що збігло триліття з того часу, як відійшла у вічність улюблена дружина Михайла Дмитренка, з роду Алісії-Софії Фарняк (19-го грудня 1915 — 2-го грудня 1983).

Відшуміли короткі осінні дні, настали довгі й мовчазні зимові ночі. Забігли сині, й немінуче в пам'яті зринають спогади про неї, а символічні слова поета ще більше додають суму душі:

Наша зустріч єдина була,
Ти пройшла, ти навки
пройшла
І твій образ укриває сніги,
Що летять і злетять
і навки
Може навіть сніжинка
і ти,
Що упала сюди з висоти,
Щоб серця нам навки
закувати,
А самій непомітно
розтати.
(М. Рильський)

І, дійсно, така вона була ця сніжна чи, радше, ніжна королева, що завжди трималася непомітно, хоч її легко впізнавали і в найбільшій оточенні. Була надзвичайно яскравою, особистістю, а своєю появою й рідкісною красою, здавалося, могла зціляти немінучі печальники. Проте, на жаль, як для матері-природи, так і для людини вимірюно міру. Не все відразу всім дається. Не зважаючи на її численні позитивні прикмети, сама вона аж ніяк не відзначалася містичною здоров'я. Постійно нездужала, а часте й тривале вживання ліків призвело до зруйнування організму. Опинившись в одно-

Олекса Веретенченко

ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ 7-ГО КОНКУРСУ УЛФОНДУ

У звітномленні з 7-го конкурсу УЛФонду під заголовком „Вісті УЛФонду ім. Франка в Чикаго“ („Свобода“ ч. 228 за суботу, 29-го листопада) пропущено суму першої нагороди в ділянці чужомовної і перекладної літератури. Цю нагороду — 1,500 дол. отримала Віра Вовк з Бразилії за „Триптих“ й інші переклади. — Ред.

Дітимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 22-го листопада 1986 р. з волі Всевисшнього відійшла у Вічність по короткій та тяжкій недугі на 75-му році життя наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

Стефанія Филипович уроджена Сойка

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені в похоронному заведенні Петра Калі в Чикаго, Ілл. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 25-го листопада 1986 р. з катедри св. о. Миколая, а відтак на цвинтарі св. о. Миколая.

Записані в глибокому смутку: чоловік — НЕСТОР донька РОКСОЛЯНА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ син — ТАРАС внук — ЛЕВ ГАРАСИМІВ брати —

ВАСИЛЬ з дружиною МАРІЄЮ і дітьми ОМЕЛЯН з дружиною МАРИЄЮ і дітьми ЯРОСЛАВ з дружиною РОЗАЛІЄЮ і дітьми

кузини — о. ГРИГОРІЙ ОНУФРІВ і ГРИГОРІЙ ОНУФРІВ кузенки — ОЛЬГА ВАНЬКО з чоловіком ДАНИЛОМ

швагер — ЄВГЕН ФИЛИПОВИЧ з дружиною ОЛЬГОЮ і сином АНДРІЄМ швагрова — МАРІЯ КОРИЛЮК з чоловіком ГРИГОРІЄМ і донькою

Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

Найкращий дарунок
на св. Миколая і Різдво!

АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

за редакцією
проф. ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

ENCYCLOPEDIA OF UKRAINE

ТОМ I (A-F): Перший з чотирьох томів

\$115.00 + \$4.50 пересилка

- Це перший том великого твору українських науковців у діаспорі. 968 сторінок, має приблизно 2,800 гасел.
- Вповні ілюстрована.
- Понад 450 ілюстрацій чорно-білих, 5 кольорових, 83 мапи, 6 з них кольорові.
- Велика кольорова зложена мапа України з 32 сторінковим окремим додатком назв місцевостей.

Замовляйте тепер і шліть чек на \$119.50 до:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців штату Нью-Джерсі зобов'язує 6% продажного податку

ПОВІДОМЛЕННЯ для всіх відділових секретарів і урядовців!

Всі відділи УНСОюзу, які бажають влаштувати

СВЯТА СВ. МИКОЛАЯ чи РІЗДВАНІ ПРИЙНЯТТЯ

можуть контактуватися з головним президентом УНС

д-ром Іваном Флісом

під адресою:

John O. Flis, Supreme President
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Український Народний Союз пошукує досвідчених АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

І ЗАГАЛЬНИХ АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов
на околиці

Чикаго, Нью-Йорк, Торонто, Філадельфія,
північного Нью-Йорку і Нової Англії
з метою розбудувати і керувати мережами
агентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатись до:

H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Комітет Оборони Української Спадщини та

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із вповненням виразком цього заклику

Просимо подати суму пожертви своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

штат

поштовий код

Діяльність монтреальських професіоналістів

Однією з форм діяльності Товариства Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців у Монтреалі (ТУКПП) є часте влаштування публічних доповідей. В цих проєктах ТУКПП ангажує українські студентські клуби при МекГільському і Конкордському університетах.

В жовтні ц. р. доповідачем була Ірина Зайшда-Белл з Оттави, яка говорила про „Українські бібліотечні фонди в Канадській крайовій бібліотеці”. В своїй доповіді вона звернула увагу на те, що українських книжок не випускають і не вимагають від бібліотеки набування нових, що вкінці може довести до обмеження бюджету української секції. Доповідачка виросла в Монтреалі, де здобула ступінь бакалавра гуманістичних наук на Лойольському університеті, а ступінь бакалавра в бібліотекарстві

одержала на Торонтоському університеті і там, в університетській бібліотеці, працювала аж до виїзду до Оттави. Останньою вона затримана в відділі Багатомовної обслуги і є заступником голови секції. Вона є також головою Оттавського Товариства Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців.

В цьому ж році товариство влаштувало доповідь англійського історика Нікола Толстого і директора Канадського Інституту Українських Студій при Альбертському університеті д-ра Богдана Кравченка та співпрацювало у влаштуванні концерту хору „Журавлі” з Польщі.

Головою монтреальського ТУКПП в другий календарний рік є Зоряна Гринченко-Лугава.

Н. Н.

УВАГА! ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ” І ЛЮБИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА УВАГА!

Після довгої перерви Книгарня Свободи

продовжує

оголошувати мистецькі видання Покійного

КОНСТАНТИНА ШОНК-РУСИЧА:

1. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА: зміст складений із 51 підзаголовків, починаючи з МИСТЕЦТВА НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ і кінчаючи ЦЕРКВАМИ НА УКРАЇНІ. Рисунок, малюнок, портрет і знімки - чудові. Стор. 300.
2. ДЕРЕВ'ЯНА РІЗЬБА В УКРАЇНІ: загалом на репродукції, оригінальні знімки і, головне, професійне пояснення цілого процесу праці цього прекрасного мистецтва. Стор. 184.
3. УКРАЇНА В ЛИСТІВКАХ: це 168-сторінковий, двомовний альбом, у якому знайдете кольорові репродукції малюнків і знімок 150-ти мистецтв.

Усі ці книжки-альбоми у твердій обкладинці із золотими написами. Розмір 8 1/2 x 11"

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН:

Історія укр. мистецтва	25.00 дол.
Дерев'яна різьба в Україні	25.00 дол.
Україна в листівках	20.00 дол.
При закупі усіх 3-ох книжок	55.00 дол.

ВИНИЯТКОВИЙ ДАРУНОК

на Св. Різдво Христового й інші нагоди!

Мешканців штату Нью-Джерсі зобов'язує 6% ставитого податку

Замовляти: SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Найкращий дарунок на св. Миколая і Різдво!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ

щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стисла двотомова

Енциклопедія України В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Том I	ЦІНА:	\$ 75.00
Том II		\$ 85.00
Кто замовить ОБА ТОМИ платить		\$140.00

включно з пересилкою

Замовлення і напечіть ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) і сплати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі”

Адміністрація „Свободи” запрошує Вішнових Читачів Установи Організації Товариства Професіоналістів, Купців і всіх Громадянство передати свої традиційні святачі привітання зобов'язуючи Різдвяному існу, що задується у найдавнішій закритій сіві.

Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст зобов'язуючи святачного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення

1. 1-й червез 1 шпальти	\$ 7.00	4. 4-й червез 2 шпальти	\$40.00
1. 1-й червез 2 шпальти	\$10.00	5. 5-й червез 2 шпальти	\$50.00
2. 2-й червез 1 шпальти	\$20.00	6. 6-й червез 2 шпальти	\$60.00
3. 3-й червез 2 шпальти	\$30.00	7. 7-й червез 2 шпальти	\$70.00

оголошення ПРИЙМАЄТЬСЯ

за новим стилем до 12-го грудня 1986 року

за старим стилем до 17-го грудня 1986 року

При заповненні, ПРОШУ ЗАНАЧАВУВАТИ НА КОТРИ СВЯТА. Оголошення будуть розміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі, що скоріше надійдуть до редакції.

Зголошення святачних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТЮ, залежно від величини оголошення, надіслати до

„СВОБОДА”

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Відбулася 24-та конференція регіоналістів

Конференція представників регіонального руху та прихильників регіоналізму відбулася в суботу, 11-го жовтня ц. р. в залі НТШ в Нью-Йорку. Присутніх було 16 учасників, три виправдали свою несприятливість, прислали свої звіти.

Д-р Василь Лев, голова КРДП, відкрив конференцію і привітав присутніх. Після цього вшановано пам'ять померлих членів регіональних комітетів в останньому діловому році: проф. Володимира Кубійовича, м-ра Василя Бородаха, Теодора Бориса, Євгена Карляка, ред. Богдана Гоговського, Ананія Калимона.

Справа лемківського збірника відпала, бо запрошені репрезентанти організації Лемківщини не прибули на конференцію. Покинувшись на свою статтю в „Свободі”, д-р Олександр Домбровський представив потребу видати збірник про Львів найдаді до двох років. На його прохання проф. Григор Лужницький зобов'язався зредувати цей збірник. Проф. Лужницький заявив, що цей збірник можна буде зредувати швидко після закінчення серії доповідей про „Неповторний Львів” у НТШ. Про потребу видання такого збірника висловився також д-р Роман Миколаєвич не тільки про місто, але й околицю. Він показав мапу Східної Галичини з зазначеннями, які околиці не описані збірниками. Д-р Никифорок запропонував організувати співробітників для цих збірників з цілої Галичини. Петро Рак радив зорганізувати комітет для видання збірників. Василь Лев пояснив, що про Львів маємо вже кілька збірників і також праці про різні події у Львові, про що й подав у своїй статті Іван Дурбак. Крім збірника про Львів нам треба збірника про околиці міста. Маємо вже збірник Михайла Влоха про Винники, Звенигород, Унів та довкілля села. В рукописах з праця інж. Івана Фура про Реме́нів та суміжні села і Олександра Зелінського про Рудно-Зимну Воду. Треба заснувати регіональний комітет околиці Львова. Присутні одногласно підтримують думку про дві редакційні колії — міста Львова і околиці. Потрібні й такі видавничі комітети.

М-р Микола Мартинюк доповідав про „Надбужанщину”, що обіймає Сокальщину, Бельщину, Радеківщину, Камінецьщину, Холмищину і Підляшшя. Радеківська колегія під проводом м-ра М. Мартинюка видала перший том в 1986 році, 960 сторінок з даними про історію та географічне і економічне положення широкого простору, історичні події під замаханнями, боротьбу за національну незалежність, культурний ріст міст і сіл та про визначні постаті регіону. В другому тому редакція готує описи кооперативного руху, вістки про Церкву, пресу, переслідування окупантами, головно на Губершівщині й Підляшші, описи сіл і містечок.

Про збірник „Стрийщина” реферував Евстахія Мільнич. Затримка появи збірника спричинена затяжною недугою редакторки м-ри Ірини Пеленської. Новий головний редактор доведе діло до кінця. Збірник матиме два томи, передбачується третій. Про „Бойківщину” реферував м-р Микола Турецький. Товариство розбудовує музей. Д-р Василь Лущів працює над енциклопедією Бойківщини. Незабаром вийде з друку (спільно з НТШ) альбом бойківських церков укладу проф. В. Кармазіна-Кавовського. Заплановано відзначити роковини Івана Франка. Засновано відділи в Торонто і Бразилії.

Про Рогатинський комітет реферував м-р Олександр Дра Угрі-Салік. Нездовго відбувся з'їзд під проводом Романа Крупки. Приготовано матеріали до збірника під редакцією ред. Уляни Любович.

Про Бережанщину говорив П. Рак. Заплановано видати другий том збірника. З'їзд бережанців відбувся 25-го жовтня цього року в Нью-Йорку.

Д-р Лія Никифорок звітывав про Городищину, з'їзд відбувся в Торонто. Вирішено видати другий том збірника під проводом головно-

го редактора д-ра М. Марунчака. Д-р Марія Кобиринська говорила про Коломиїщину. Матеріали до друку збірника віддав проф. Богданов Романенчук.

Д-р Р. Миколаєвич звітывав про Тернопільщину: видано третій том „Шляхами Золотої Поділля”, де включено Скалатщину. Зредуваний ним матеріал торонто-скалатська група тернопільців перередувала без його відома. Вирішено видати четвертий том із важливими статтями попередніх томів англійською мовою. Д-р Миколаєвич також звітывав про „Альманах Станіславської Землі”, т. II, зредуваний д-ром Миколаєм Климишином. Збірник на 900 сторінок того самого формату, що перший том, містить доповнені матеріали до першого тому, про села, індекс назв і місцевостей в обох томах.

Д-р В. Лев звітывав про „Ярославщину і Засяння”. Як учасник святкових зборів в Чикаго з приводу появи збірника під протекторатом Владика Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, Епарха Чикагської дієцезії, та уродженця Ярославщини Андрія Саселюка, СДБ, Епарха Аргентини і патрона Об'єднання „Ярослав'ян та під проводом д-ра Петра Вигінного, голови комітету, роздаю велику книгу (ХУІІІ—1798 сторінок), зредувану проф. Мирославом Семчишином. Книга містить ранню і пізнішу історію регіону до наших часів (1031-1947), розповіді про важку долю мешканців, загрозених польонізацією, часи між двома світовими війнами і після них, виселення мешканців, дії УПА тощо. Є в тому показники осіб і місцевостей, численні ілюстрації та мапи. Готується другий том.

Д-р Миколаєвич звітывав про появу довго очікуваного збірника про Зборівщину п. н. „Над берегами Серету, Стрипи і Золотої Липи” (1985 р., 1056 стор.). Зредував ред. Б. Гоговський, який помер перед появою книжки. Дальшу процедуру видання перейняв Володимир Локотць. Книга, як інші збірники, багато ілюстрована, містить такі самі події регіону, крім того, має розділ про зборівчан в Америці.

Д-р М. Турецький реферував в імені ред. Михайла Бажанського справу Снятинщини. М. Бажанський видав кілька бюлетенів про Снятинщину. Тепер комітет і редакційна колегія приступають до видання регіонального збірника про свою околицю. Інж. Володимир Осередчук виправдав свою несприятливість, передав писемний звіт про збірник „Дрогобицьчина—Земля Івана Франка”, третій том, під головною редакцією м-ра Адольфа Гладилевича. Цікавими і змістовними статтями доповнено два перші томи, також спростовано деякі неточності в двох назвах томів.

Д-р Василь Лев, редактор збірника „Комарно й Рудки та околиця”, сказав, що збірник в друку, друкарня обіцяє закінчити друк ще в цьому році.

Дмитро Ткачук виправдав свою несприятливість, прислав точний звіт про працю Українського Світового Об'єднання Гуцулів. Він подав вістку про об'єднання гуцульських груп. УСОГ приготував матеріали до збірника „Життя і творчість Гуцульщини”, куди ввійде праця німецькою мовою д-ра Сімова „Пастуша культура гуцулів”. Також використовують матеріали до гуцульського альбому.

Справу таборових збірників відкладено на найближче зібрання. Дискусія відбулася після кожного звіту. Було їх 13.

На прохання президента П. Рака подав короткий зміст своєї праці про село Білче в Бережанщині. Будемо мати опис другого села в Бережанщині. Також зацікавила присутніх праця інж. Фура про село Реме́нів на Львівщині. В. Лев дав вичерпні пояснення до цієї цінної праці.

На цьому закінчено конференцію. Д-р Миколаєвич подякував учасників за участь та зацікавлення проблемами регіоналістики.

В. Л.

ЯК ПОВІДОМИЛА ГАЗЕТА „Вашінгтон Пост”, американський дипломат Вілліам Баклі, викрадений у Бейруті 16-го березня 1984 року, був насильно, як і твердили викрадачі, резидентом Сі-Ай-Ей у Ливані. Крім того, він був одним з головних спеціалістів Сі-Ай-Ей у боротьбі з тероризмом, і його викрадення було для американської розвідки великим ударом. „В головній квартирі Сі-Ай-Ей в Ленглі, — пише газета, — колеги Баклі безсильно спостерігали, як їх спеціальніти у справах боротьби з тероризмом став жертвою терористів у Бейруті, шляхи до яких тягнулися від революційного уряду в Теграні”. Протягом року Сі-Ай-Ей намагалося розшукати В. Баклі, знайти в Бейруті те місце, де терористи тримали його та інших викрадених американців, однак ці зусилля не принесли успіху. Після тортур, не дістаючи ніякої медичної допомоги, Баклі помер у Бейруті, правдоподібно в червні 1985 року.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ у Нью-Гейвені, Конн., після чотирьох нарад визнала Стенлі Фрідмана і трьох його спільників винними в вимаганні хабарів, змові, махінаціях та інших злочинах. Так закінчився судовий процес, що тривав два місяці, в якому обвинуваченими були високопоставлені ньюйоркські чиновники. На лаві підсудних опинилися лідер Демократичної партії в Бронксі, Н. Й., промисловець С. Фрідман, колишній директор бюро в справі боротьби з порушенням правил паркування авт Лестер Шафран, колишній начальник міського транспортного управління Майкл Лазарі, голова ради директорів компанії Сіті-суп Марвін Каплан.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ ЛОБАС, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдиність” у Філадельфії, Па., померла 9-го вересня 1986 року на 63-му році життя. Нар. 1923 року в Борщівці, пов. Перемиський, Зах. Україна. Членом УНС стала 1982 року. Залишила у смутку дочку Джинні з мужем, дочку Марію з родинною, сина Петра з дружиною, 3-ох внуків і дільшу родину. Похорон відбувся 17-го вересня 1986 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Абінгтон, Па. Вічна Їй Пам'ять!

Теодор Дуда, секр.

ОЛЕНА ШВЕД, член УНС Відд. 123-го ім. св. Марії у Скрантоні, Па., померла 28-го вересня 1986 року на 70-му році життя. Нар. 1919 року в Скрантоні, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина, дві дочки, 4-ох внуків та дільшу родину. Похорон відбувся 30-го вересня 1986 року на цвинтарі Мт. Калварі і Лінден, Нью-Джерсі. Вічна Їй Пам'ять!

Управа

HELP WANTED

ПОТРІБНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РЕДАКТОР

Українська служба радіо „СВОБОДА” пошукує

РЕДАКТОРА

на працю в Мюнхені

Вимагається бездоганне знання української і англійської мов, редакторські вміння і можливість радіофонічного голосу. Добра платня, догідні умови праці.

Переїзд до Мюнхену і помешкання на місці забезпечені. Кандидатів, із допущенням їхнього життєпису, просимо звертатись до:

Personnel Department
Radio Free Europe/Radio Liberty, Inc.
1201 Connecticut Ave., N.W.
Washington, D.C. 20036

РІЗНЕ

HUCULKA
ICON & SOUVENIR'S DISTRIBUTION
2860 Buhre Avenue, Apt. 2R
Bronx, N.Y. 10461
Маємо на складі

ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

для молоді і дорослих.
Гуртові ціни для крамниць

SERVICE

UKRAINIAN
TYPEWRITERS
also other languages complete
line of office machines &
equipment.

JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

SERVICE

The Ukrainian
Restaurant
& Caterers
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-8765
— PRIVATE PARTIES —
Christenings - Graduations
Showers - Weddings
Anniversaries
Meetings and Wake

АННА БАШТА МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ” в Рочестері, Н.Й., померла 1-го серпня 1986 року на 89-му році життя. Нар. 1896 року в селі Верхня, Калущ, Зах. Україна. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку сина Теодора, доньку Стеллу і Марію, 12 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 4-го серпня 1986 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й. Вічна Їй Пам'ять!

В. Попович, секр.

ВОЛОДИМИР РОМАНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 320-го Б-ва Пресвітої Троїці в Балтиморі, Мд., помер 1-го вересня 1986 року на 70-му році життя. Нар. 1916 року в Мунькові, Буковина, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишила у смутку дружину Наталію, сестру Марію і ближчу і дільшу родину. Похорон відбувся 4-го вересня 1986 року на цвинтарі Сідар Гілл у Вашингтоні, Д.К. Вічна Йому Пам'ять!

І. Малко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС